

»Tæppe 9«

Panel nr.	Syet til minde om	Født	Død
065	Amanda Heggs	1957	1992
066	Constantin	1964	1997
067	Ronny Söderstjerna	1948	1993
068	Jørgen Nielsen	1954	1995
069	Jens Verner	1938	1995
070	Jørgen HK	1960	1997
071	Erik Møller	1958	1996
072	Steen Cortzen	1952	1995

065	066	068
	067	
069	070	072
	071	

C O N S T A N T I N C A Z A C U .

Dette mindepanel symboliserer det rumænske (blåt, gult og rødt) og danske flag. - Det har været 2 år undervejs.

Panelet er syet til minde om dig kære Constantin. Du var som en "papsøn" for mig.

Du gav os - alle dem du var i berøring med - så mange gode stunder, men gik desværre alt for tidlig bort. - Du er savnet meget.

På trods af megen modgang - du blev forældreløs som ganske lille, og voksede op, som enebarn, hos din mormor, og på trods af mange tab og direkte undertrykkelse - formåede Constantin alligevel at komme op til overfladen igen og igen. Du formåede, at se de lyse sider som livet/tilværelsen alligevel havde at byde på.

I begyndelsen af 90'erne kom du til Danmark, fandt kærligheden og indgik registreret partnerskab i 1994, og to efternavnet Nielsen. Desværre, var der ikke helt så megen lykke i dette, som man kunne have håbet på.

Hvorend du er, håber jeg du har fundet fred og har det godt.

Tak til Steve Rotherfort for din omsorgsfulde hjælp med at tegne duerne, bogstaverne og tallene, så dette mindepanel kunne blive en realitet.

Bente Thomsen.

Ronny Söderstjerna.

Bodil Kirkegård har syet mindetæppet over Ronny Söderstjerna. Nedenfor følger et par udpluk fra bogen, jeg har skrevet om Ronnys sidste måneder: "Begrænset tid".

D. 24. maj 1993.

Ronny har et sjældent afklaret forhold til sin sygdom og død. Flere års liv med døden så nærværende har givet ham en styrke til selv at kunne bære sin sygdom. Han bærer den i afklaret ensomhed, en ensomhed han bryder ved at fortælle os andre, hvad han oplever, hvordan det går ham, og hvad han tænker på. Jeg er meget betaget af hans evne til at leve livet på de vilkår, det byder ham. Han har slidt sig til at kunne afbalancere ændrede vilkår med nye muligheder, også selv om de rent fysisk er indskrænkende. Åndeligt, oplever jeg, finder han blot nye udfordringer til indsigt og såmænd også livsglæde, uanset at hans tid er så tydeligt begrænset.

D. 3. juni 1993.

For et år siden var vi ved denne tid i Litauen sammen med Amanda og Solveig fra AIDS-linien. To raske og to syge gesandter på en slags solidaritetsrejse til støtte for aids-arbejdet i Litauen.

D. 10. august 1993.

Olof Lagerkranz (svensk forfatter) mener, at alle står vi lige nær døden, som den, der blot har femten minutter tilbage. At holde øjeblikket ved godt mod er det eneste, som fordres.

D. 24. august 1993.

I morgen skal vi til København. Der er lige noget med aids, som skal ordnes.

Natten mellem d. 15. og 16. september 1993.

Nu kan jeg sige, at Ronny er døde. Det blev helt klart for mig, da jeg i dag så hans læges udtryk ved deres første gensyn efter flere uger. De sidste ugers tæring har taget så meget på Ronnys krop. Ophører denne tæring ikke snart, svinder han hurtigt ind. Jeg har spurgt ham, om han har endnu en lille, ukendt livskilde et sted dybt inde med næring til enkelt senblomstring. Det tror han, at han har. Så det har han.

D. 26. september 1993.

Det er svært at skulle forstå, at Ronny snart er død. Hvordan forstå dette?

Jeg kan godt forstå, at min far er død. Han blev næsten 70 år. Alderen hjælper til accept og forklaring. Mine unge venners død har jeg derimod ikke fattet. Jeg venter stadig, at Carsten kan ringe, så jeg igen skal høre hans karakteristiske stemme i røret. Jeg ser stadig Amanda på vandring med Ronny i Råbjerg Mile få måneder inden hendes død. Vi skal ikke mere gå tur sammen. Jeg ved, at Carsten og Amanda er døde. Jeg har set dem døde, men ikke forstået det. Langt mere tror jeg, det er et spørgsmål om følelser og tid.

Jeg husker, hvordan jeg på skagensturen stod sammen med Amanda og Ronny foran det hus, vi havde lejet og tænkte: "Nu står jeg her med Ronny og Amanda. Næste gang jeg står her, er jeg nok alene. Da er de døde." Nu et får en anderledes intensitet. Jeg oplever, at jeg sørger på forhånd.

Natten mellem d. 4. og 5 oktober.

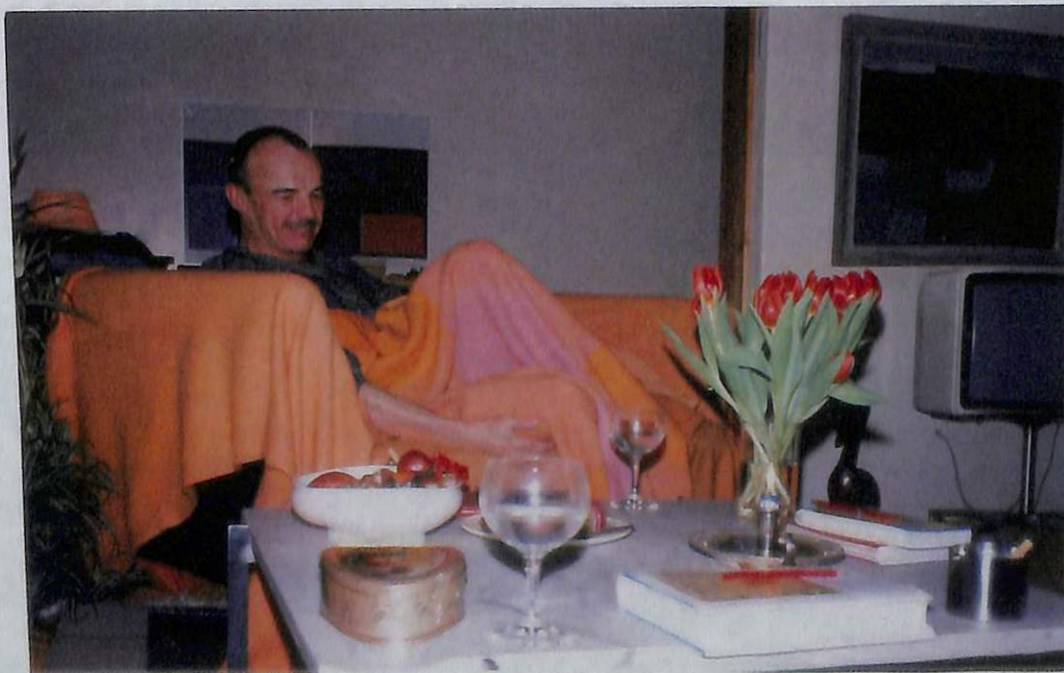
Ronny fortæller, at han tager små himmelfarter. men jeg får ikke at vide, hvad det er for et rum med malerier, han har besøgt i aften. Han tager små skridt ind i evigheden. Han sover meget. Men han er en opmærksom lytter, når han er vågen.

Tirsdag d. 12. oktober 1993.

Ronny døde i går, mandag d. 11. oktober 1993, klokken 14.30 i vores dobbeltseng. En solstråle brød gennem skylaget. Han døde, som han ønskede det, fredeligt og omgivet af Fredrik, Carl Johan, sin mor, Susanne og mig.

Han er et smukt lig, klædt i tøj, han købte i Litauen sidste år. Øjnene vil han ikke lukke, så de er åbne. De er besjælede. Stærke, besjælede øjne.

Jan Svensson.

Jørgen "Tut" Nielsen

29/9-54 - 27/10-95

Ja, der er næsten gået fem år siden min bedste ven Jørgen døde.

Havde det ikke være for Kirsten Madsens initiativ og Anna Grethe Bruuns syning og begges ideer til selve panelets udformning – så var panelet nok ikke blevet til noget – endnu !

Så det er med stor lettelse at det nu er færdigt og resultatet så vellykket.

Det er som om en stor sten er faldet fra mine skuldre – for selvfølgelig synes jeg at min gamle ven skulle ha' syet et mindetæppe. Jørgen som havde været så aktiv i Hiv miljøet – på AIDS-liniens telefonrådgivning , i Positivgruppen , leder af besøgstjenesten ,formand for navneprojektet , syet paneler for de døde venner og veninder og hjulpet ligeså mange pårørende med at sy.

Ja, Jørgen var i det hele taget en kendt og farverig person i hiv miljøet.

Mit venskab med Jørgen startede på bøsse ølejer i 1980 og skønt det ikke var kærlighed ved første blik så opstod der en stor respekt og fortrolighed mellem os som fortsatte i alle årene om end i varierende grad – sådan som det er i alle gode venskaber, Man elsker og hader hinanden, man griner og græder sammen og man bliver hinandens netværk- ja familie på en hvis måde. En person man har valgt mere eller mindre for livet – et venskab hvor man bærer over med og rummer hinandens særheder . Med årene bliver et venskab jo også en del af ens egen historie . Jørgen kunne fortælle episoder om mit liv pæne som pinlige og ditto med mig.

Det er derfor med stor smerte og tomhed når ens bedste ven dør, noget af min historie tog han med sig .Ingen kunne selvfølgelig som Jørgen fortælle om mig med den særlige tone og humor – med den erindring som vel altid vil kendetegne venskabet – Og i lang tid efter Jørgens død ,føjte jeg mig ofte helt anonym i livet. En af Jørgens store ønsker var at blive forfatter og han nåede at udgive tre digtsamlinger på forlaget Gyldendal kort før han døde. Dette var nok et af højdepunkterne i Jørgens liv. Digtet på tæppet er fra den første digtsamling; Ser solen ånde, Gyldendal 1992. Øvrige digtsamlinger, Han en myte ,1994 og Genganger børn, 1995.

Det er med tilfredshed at jeg ser hans sidste store kærlighed men også store smerte – rumænske Constantin som han indgik registreret partnerskab med – At de er kommet på samme tæppe. Og det er med stor gælde at jeg ser Jørgen tut Nielsen sammen med andre gode gamle venner og aktivister fra hiv miljøet – såsom Amanda (som han syede et tæppe for), Jørgen HK, Elvira og ikke mindst Ronny Söderstjerna – Det er faktisk rart at se dem samlet på dette tæppe. Til slut en tak til selve Navneprojektet for at dette er muligt at mindes AIDS og vore venner på denne ordentlige og værdige måde.

Med kærlig hilsen - Klaus Hansen

Jens Verner Hansen døde 57 år gammel på Sankt Lukas Stiftelsens hospice den 12. september 1995.

Jens Verner var bibliotekar og arbejdede som sådan til kort før han døde.

Jens Verner var frivillig rådgiver på AIDS-linien fra dens start i 1986. Han var en meget flittig linjette, som tog mange vagter om ugen, da han i Liniens startperiode var arbejdsløs. Han var allerede på det tidspunkt smittet, hvor jeg også som frivillig på Linien lærte ham at kende. Bestemt ikke særligt nært forbundet i de første mange år, men i hans seneste år sås vi oftere, og var på skiferie sammen med Birgit fra Linien et halvt år før han døde.

Jens Verner var i sin tid aktiv på den kønspolitiske fløj og med i bøssekampens avantgarde, hvor man bl.a. gav hinanden kvindenavne. I Bøssernes Befrielsesfront gik han under navnet Elvira, et navn som han af mange den dag i dag er kendt under. Formodentlig har det ligget uden for enhver hori-

sont, at han skulle ende sine dage blandt en anden slags søstre: diakonisserne på Skt. Lukasstiftelsen. Et søsterskab som ikke har ry for ligefrem at være seksualpolitiske frontkæmpere. Det har sine kirkelige rødder i Indre Mission. Men sygeplejeavantgarde har diakonisserne altid været. De oprettede det første hospice i Danmark og her døde Elvira omgærdet af kærlighed og respekt. Begge søsterskaber - både bøssernes og diakonissernes - fik flyttet nogle grænser og nedbrudt nogle fordomme.

Jens Verner var en periode ansat i Hvidovre Hospitals Hjemmestøtteprojekt, og han har passet mange syge AIDS-patienter. De tilbød også at passe ham, da han begyndte at blive syg, men han takkede nej. Men han fik alligevel en pleje og omsorg i sin sidste tid, som var mindst lige så god som i hjemmestøtteprojektet.

Han lå på Rigshospitalet under kummerlige forhold - de kunne ikke tilbyde mere behandling og hans personlige pleje kneb det også med. OG vi var alle glade, da han straks ankommet til hospicet igen var blevet velsoigneret. Sygeplejersken som passede ham sørgede sågar for at han fik økologisk brød. Hospicet gav ham en meget værdig død.

De fleste af Elviras gamle venner fra Bøssernes Befrielsesfront, kollektivet Rosa Vinkel, som var placeret på Boulevarden, ja de var væk eller døde, så i Jens Verners sidste tid var det Jens Henriksen, Kirsten Madsen og jeg, som efter hans ønske tog os af det praktiske.

Hans far døde foråret 1995, og hans mor kom på plejehjem. Af hans efterladte dagbog har jeg erfaret, at han var mere syg i sit sidste halve år end jeg vidste. Men forældrene som var over 80 ringede ofte, og han måtte trods høj feber tage ud til dem og hjælpe dem. Jeg ved, at han var lettet, da faderen, som han holdt meget af, døde og moderen kom på plejehjem.

Vi, Kirsten Jens og jeg, havde også lovet ham at rydde hans hjem, som efter flere ældre slægtninges død var fyldt af endnu ikke udpakkede kasser. Det tidligere kollektiv var fyldt af ting og sager. Vi arvede alt indbo, og der var bare så mange dejlige ting.

Jens Verner var som alle andre på AIDS-linien med i en basisgruppe for rådgivere. Den gruppe han og jeg var med i var døbt High Society, og Jens Verner som var meget til lilla tøj, flaskegrønne fløjlsbukser, miso, kogt vand, biodynamisk mad, kogte ris serverede ofte champagne, når vi mødtes. Hans krystalchampagneglas, hans møbler, hans grønne sokker, hans over 500 videoer, hans tre videomaskiner, ja jeg kunne blive ved med at remse op - hver gang nogen fra Linien og omegn mødes er Jens Verner stadig meget til stede på grund af de mange ting, som er spredt til mange mennesker, men bestemt også fordi han var et meget specielt menneske, som det er dejligt at have kendt.

Jens Verner levede meget spartansk, men havde trods alt sikret sig godt. Hans arv sikrede også et rejselegat på Linien, et uddannelseslegat for sygeplejersker på den afdeling han var indlagt på Rigshospitalet og også hjemmestøtte projektet fik en rejselegat. Og sidst men ikke mindst fik HIV-Danmark en stor arv.

Menneske, 20. september 2000

Dette panel er til minde om Erik Møller, som døde af AIDS d. 8. september 1996, et par måneder før sin 38 års fødselsdag.

Jeg gik i gymnasiet med Erik, og vi holdt en tæt og fortrolig forbindelse lige til hans død. Dette på trods af, at jeg har boet forskellige steder i udlandet det meste af mit voksne liv, de seneste 8 år i USA.

Erik besøgte mig altid i sine ferier, og han var her altid, når jeg var hjemme i Danmark. Han var min bedste og eneste ven her, bortset fra min familie, som han også blev en vigtig del af.

Erik betød utrolig meget for os, så sammen med min mor og min tvillingsøster besluttede jeg at lave et konkret og varigt mindesmærke til Erik.

Min mor har brugt mange timer på at sy panelet - hun var en af de sidste, Erik var sammen med, før han døde. Nogle af hans mange venner har bidraget med blomster og lignende til panelet, deres navne har vi skrevet på - rosen er fra hans mor, som nu har mistet begge sine sønner pga. AIDS.

Erik er utrolig savnet og vil aldrig blive glemt.

Nedenfor ses nogle mindeord om Erik, der illustrerer, hvor meget han fyldte, også i andre menneskers liv.

Venlig hilsen Henriette Fræng

Mindeord

Professor, dr.phil. Frans Gre-

gersen skriver bl.a. om
adjunkt og medlem af Bor-
gerrepræsentationen Erik
Møller:

Med adjunkt Erik Møllers død 37 år har dansk sprogforskning mistet en af sine inspirerende forskere og lærere fra den yngre generation.

Sammen med to medstuderende skrev han speciale om radioprogrammet: 'De ringer - vi spiller', og hans indsats lå i klar forlængelse heraf inden for samtaleanalysen og socio-lingvistikken. Det var hans projekt at smelte indsigter fra begge discipliner sammen i en ny 'socio-pragmatik'.

Som medlem af Borgerrepræsentationen for De Radikale var han en skarp debattør og en levende forbindelseslinje mellem parti og - ikke mindst - den akademiske omverden.

Erik Møller var en fremragende lærer. Han havde som yngre været rejselærer gennem flere år og udnyttede klogt sine erfaringer til både at underholde og lære fra sig.

Han formåede det sjældne at inspirere de studerende til at tage både sig selv og sprogforskningen alvorligt.

Det er ufatteligt, at han skulle leve så kort. Det er ufatteligt så meget, han nåede.

DØDSFALD

Borgerrepræsentant, adjunkt, Erik Møller

Medlem af Københavns Borgerrepræsentation for Det Radikale Venstre og adjunkt på Københavns Universitet Erik Møller er død af AIDS kun 38 år gammel. Han blev midt i 1980'erne konstateret HIV-positiv, men har levet et meget engageret og positivt liv trods sin sygdom. Da sygdommen brød ud sidste år med konstant feber til følge kunne ingen holde Erik Møller fra alligevel at komme til møderne i Borgerrepræsentationen.

Her indledtes hans karriere for kun halvandet år siden, men han markerede sig hurtigt som en arbejdsom og

skarp politiker. Ikke mindst inden for uddannelsespolitikken, og hans konstruktive kritik var en medvirkende faktor til, at den store ombygning på Københavns Universitet på Amager blev revurderet, så projektet blev tildelt større bevillinger.

Erik Møller er født og opvokset på en gård uden for Ringsted. Han blev student i Roskilde og derpå cand. mag. i dansk og historie fra Københavns Universitet, og i 1993-også ph.d. fra Institut for Dansk Dialektforskning. Han har iøvrigt aldrig modtaget SU. Under sit studium var han lærer på fuldtid på Handelsskolen i Ringsted samt rejselærer i sine ferier.

Den sidste store indsats leverede han i styringskomiteen for Europride *t sommerens store festival for bøsser og lesbiske i København. En begivenhed, som han på grund af sin sygdom ikke selv kunne deltage i.

L.B.

En af Steens og mine traditioner var, at vi hvert år på vores bryllupsdag blev fotograferet.

Dette billede er taget af fotograf Carsten Skjoldborg i december 1990.

Per Cortzen Musenfryd

Steen Cortzen

STEEN CORTZEN.

Noget om, hvorfor mindetæppet ser ud som set gør.

Steen mødte jeg ganske kort efter, at de havde lært hinanden at kende. Musenfryd har jeg kendt i umindelige tider. Steen arbejdede med regnskab og syntes nok nogle gange, at Musenfryds kunstner venner var lidt pusseløjerlige, men det skilte os ikke ad, tværtimod: meget fnis og ballade.

I november 1989, havde jeg en udstilling i Galleri Basilisk i Nansensgade. Jeg skulle selv passe den, og sad og kedede mig grumt så enhver underholdning var velkommen. En dag kom Steen og Musenfryd forbi til en kop kaffe. Da jeg lige havde fået en anmeldelse i avisen var jeg temmelig eksalteret og lagde da heller ikke mærke til at Musenfryd sad og viftede hysterisk med sin højre hånd, indtil han nærmest stak den helt op i næsen på mig. Der sad naturligvis en vielsesring på fingeren og et hurtigt kik på Steens hånd viste, at der minsandten også var en der. Så var de bare stille og roligt gået op på rådhuset og blevet gift... de to alene. Men de havde også noget de skulle nå.

Tilbage til udstillingen: På det tidspunkt var jeg meget optaget af den nyklassicistiske billedhugger Wiedewelt og hans arbejder i Mindelunden i Jægerspris. Mine relieffer i Galleri Basilisk var en parafrase over Wiedewelts mindestøtter. Som en uvæsentlig fodnote skulle Wiedewelt have haft en affære med en vis hr. Winkelmann i Rom. Winkelmann siges at være faderen til den moderne kunsthistorie. Nå, ja man er ikke alene...

Da Steen faktisk godt kunne lide mine relieffer, besluttede jeg mig for at lave en bryllupsgave til dem stærkt inspireret af Wiedewelt.

Relieffet består af to "huse", der forenes i en fælles flade. I hvert hus er der en lille rektangulær forsænkning, der med små riller løber sammen i en lille forsænket cirkel... Hver for sig, og dog sammen, som et godt ægteskab bør være... Selvfølgelig er "husene" ens, da det jo var to "ens", der var blevet gift.

Steen og Musenfryd lykkedes at få næsten 6 år sammen. Det var et lykkeligt ægteskab. Vi tror alle, at vi skal leve hundrede år sammen for at få noget ud af det, men der er nogle, der kan nå at være lige så meget tilstede på 6 år, som andre bruger et helt liv på. Jeg lærte ufattelig meget af at se måden, hvordan Steen og Musenfryd behandlede hinanden på. Forskellige som nat og dag, og hvad det at være menneske nu engang indebærer. De har lært mig, at ægtefolk kan rent faktisk behandle hinanden ordentligt. De vil altid stå som et lysende eksempel på, hvordan vi bør behandle hinanden.

Hvad mere naturligt var det andet, end at få lavet Steens og Musenfryds bryllupsgave på Steens mindetæppe. Før var det et billede på to, der holdt sammen. Nu blev det til et minde om to, der holdt af hinanden til døden dem skilte.

Så længe jeg stadig er omkring vil Steen ikke dø helt, han er et eller andet sted derinde.

Peter Nansen Scherfig.

STEEN CORTZEN.

Henning og jeg nåede at kende Steen næsten lige så længe, som Per gjorde. Ikke mange dage efter Per havde mødt Steen, hørte vi om ham. Og ikke mange dage efter mødte vi ham. Det var fra første møde så naturligt at være sammen.

Da Per et par måneder senere sad i vores køkken og fortalte, at Steen var HIV-smittet, var det ikke til at forstå.

Det køkken blev "vores" køkken. Vi kunne alle 4 sidde fra middag til sen nat og bare snakke og grine. Der gik lang tid inden vi snakkede med Steen om hans HIV. Det var ikke noget, han sådan havde lyst til at beskæftige sig med. Og vi havde ikke en masse indfaldsvinkler til, hvordan vi kom i gang med det emne.

Men hen ad vejen blev der lukket op, ved Pers hjælp.

Det første år Per og Steen kendte hinanden, foregik meget af deres samvær i Odense, hvor Steen havde lejlighed, og hvor vi også boede.

Steen havde lyst til at flytte til København, over til Per. Lige inden da kom vi endnu tættere på hinanden.

Vi havde en søn på 2 år, som blev syg og døde. Og de nærmeste i den situation var Per og Steen.

De var med mig hjemme fra hospitalet for at stryge det tøj, vores søn skulle have på i kisten. Undervejs sagde Steen, at det havde været bedre, om det var ham der døde nu.

Steen fik endnu 5 år, hvor vi var meget sammen. Sidste gang vi sad sammen i vores køkken, var han blind og svag. Men på trods af det var stemningen indimellem let og munter.

Steen døde hjemme, hvor Per passede ham. Vi var der flere gange i den sidste tid. Det var ulykkeligt og sørgeligt. Men også meget smukt.

Steen lå i sin seng og var død. Mange mennesker kom forbi og sad hos ham. Han lå i en housecoat, som jeg havde syet.

Efter begravelsen gik jeg fuldstændig amok. Drak mig fuld og lod det gå ud over Per.

Men vi er stadig venner og kan bruge hinanden i lystige og sørgelige øjeblikke.

Det er godt at have kendt Steen.

Henning Pedersen og Birgit Madsen